Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2026/1812

20.3.2026

PRIPOROČILO SVETA

z dne 10. marca 2026

o potrditvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Irske

(C/2026/1812)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 121 Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2024/1263 in zlasti člena 17 Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

SPLOŠNE UGOTOVITVE

(1) Cilj okvira ekonomskega upravljanja EU ([1]) je spodbujati zdrave in vzdržne javne finance ter trajnostno in vključujočo rast in odpornost z reformami in naložbami ter preprečiti čezmerne javnofinančne primanjkljaje. Spodbuja tudi prevzemanje odgovornosti na nacionalni ravni in je usmerjen bolj srednjeročno ob učinkovitejšem in doslednejšem izvrševanju pravil.

(2) V središču novega okvira ekonomskega upravljanja so nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrti, ki jih države članice predložijo Svetu in Komisiji. Načrti morajo izpolniti dva cilja: i) zagotoviti, da se bo med drugim dolg sektorja država do konca prilagoditvenega obdobja verjetno zmanjševal ali ostal na preudarni ravni ter da se javnofinančni primanjkljaj srednjeročno zmanjša in ohranja pod referenčno vrednostjo 3 % BDP, ter ii) zagotoviti izvajanje reform in naložb v odziv na glavne izzive, ugotovljene v okviru evropskega semestra, in obravnavati skupne prednostne naloge EU. V ta namen mora biti v vsakem načrtu predstavljena srednjeročna zaveza za najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov ([2]), ki dejansko določa proračunsko omejitev v času trajanja načrta, ki zajema štiri- ali petletno obdobje (odvisno od trajanja rednega zakonodajnega obdobja v državi članici). Poleg tega je treba v načrtu pojasniti, kako bo država članica zagotovila izvajanje reform in naložb v odziv na glavne izzive, ugotovljene v okviru evropskega semestra, zlasti v specifičnih priporočilih za državo (vključno s tistimi, ki se nanašajo na postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji), in kako namerava država članica obravnavati skupne prednostne naloge Unije. Obdobje za fiskalno prilagoditev traja štiri leta in se lahko podaljša za največ tri leta, če se država članica zaveže, da bo izvedla sklop ustreznih reform in naložb, ki izpolnjuje merila iz Uredbe (EU) 2024/1263.

(3) Komisija mora po predložitvi načrta oceniti, ali ta izpolnjuje zahteve iz Uredbe (EU) 2024/1263.

([1]) Uredba (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru (UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj) skupaj z Uredbo Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30) in Direktivo Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L 306, 23.11.2011, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).

([2]) Očiščeni odhodki, kot so opredeljeni v členu 2 Uredbe (EU) 2024/1263, tj. javnofinančni odhodki brez (i) odhodkov za obresti, (ii) diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (iii) odhodkov za programe Unije, ki so v celoti izravnani s prihodki iz skladov Unije, (iv) nacionalnih odhodkov za sofinanciranje programov, ki jih financira Unija, (v) cikličnih elementov odhodkov za denarna nadomestila za brezposelnost ter (vi) enkratnih in drugih začasnih ukrepov.

(4) Svet mora nato na priporočilo Komisije sprejeti priporočilo, v katerem določi najvišje stopnje rasti poti gibanja očiščenih odhodkov za zadevno državo članico in po potrebi potrdi sklop reformnih in naložbenih zavez, na katerih temelji podaljšanje obdobja fiskalne prilagoditve.

POVEZANI POSTOPKI, VKLJUČNO S PREDHODNO PRIPOROČENO POTJO GIBANJA OČIŠČENIH ODHODKOV IN NJENO OCENO

(5) Irska je 15. oktobra 2024 predložila nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, ki zajema obdobje od leta 2025 do leta 2029. Svet je 21. januarja 2025 sprejel priporočilo o potrditvi načrta iz oktobra 2024 ([3]). Za oceno skladnosti v letu 2025 je še vedno relevantna najvišja stopnja rasti očiščenih odhodkov, določena v Priporočilu Sveta z dne 21. januarja 2025. Komisija bo skladnost ocenila na podlagi podatkov o realizaciji v okviru pomladanskega svežnja evropskega semestra 2026.

(6) Komisija je 25. novembra 2025 v okviru jesenskega svežnja evropskega semestra 2025 objavila najnovejšo oceno skladnosti Irske z najvišjimi stopnjami rasti očiščenih odhodkov, ki jih je Svet priporočil januarja 2025 ([4]). Po ocenah Komisije je bila stopnja rasti očiščenih odhodkov Irske v letu 2025 nad priporočeno najvišjo, kar ustreza pričakovanemu odklonu v višini 0,5 % BDP. Ob upoštevanju let 2024 in 2025 skupaj naj bi bila tudi kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov nad priporočeno najvišjo kumulativno stopnjo rasti, kar pa ustreza manjšemu odklonu, tj. v višini 0,2 % BDP.

(7) V tej oceni je bil upoštevan osnutek proračunskega načrta za leto 2026, ki ga je Irska predložila 15. oktobra 2025. Komisija je 25. novembra 2025 sprejela mnenje o tem osnutku proračunskega načrta ([5]). Komisija je menila, da osnutek proračunskega načrta Irske izpolnjuje obveznosti glede proračunske politike iz Pakta za stabilnost in rast, saj naj bi bil proračunski položaj za leto 2026 v presežku, kar bo prispevalo k zmanjšanju deleža javnega dolga v BDP. Hkrati so bili v mnenju Komisije navedeni zgoraj opisani odklon in tveganja odklona od najvišje rasti očiščenih odhodkov iz Priporočila Sveta z dne 21. januarja 2025.

(8) Svet je 8. julija 2025 na Irsko naslovil vrsto specifičnih priporočil za državo v okviru evropskega semestra ([6]).

UGOTOVITVE V ZVEZI Z NACIONALNIM SREDNJEROČNIM FISKALNO-STRUKTURNIM NAČRTOM IRSKE

(9) V skladu s členom 15(2) Uredbe (EU) 2024/1263 lahko država članica v primeru novoimenovane vlade predloži revidiran srednjeročni fiskalno-strukturni načrt. Po splošnih volitvah novembra 2024 je bila 23. januarja 2025 vzpostavljena nova vlada. Irska je 9. januarja 2026 Svetu in Komisiji predložila revidiran nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt (v nadaljnjem besedilu: načrt). Načrt zajema obdobje od leta 2026 do leta 2030.

([3]) Priporočilo Sveta z dne 21. januarja 2025 o potrditvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Irske (UL C, C/2025/667, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/667/oj).

([4]) Sporočilo Komisije „Upoštevanje okvira ekonomskega upravljanja v nacionalnih fiskalnih politikah“ z dne 25. novembra 2025 (COM(2025) 951 final).

([5]) Commission Opinion on the Draft Budgetary Plan of Ireland (Mnenje Komisije o osnutku proračunskega načrta Irske) z dne 25. novembra 2025, C(2025) 9059 final.

([6]) Priporočilo Sveta o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki zaposlovanja Irske (UL C, C/2025/3981, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3981/oj).

Postopek pred predložitvijo načrta iz januarja 2026

(10) Irska je bila upravičena do prejemanja tehničnih informacij ([7]) od Komisije, vendar jih ni zahtevala. Komisija je 19. decembra 2025 Irski predložila glavne začetne pogoje in temeljne predpostavke, uporabljene v okviru Komisije za srednjeročne projekcije dolga državnega sektorja ([8]), kot je navedeno v uvodni izjavi 25 Uredbe (EU) 2024/1263, ter jih 12. januarja 2026 ([9]) objavila.

(11) Irska je oktobra in decembra 2025 s Komisijo opravila tehnični dialog v skladu s členom 12 Uredbe (EU) 2024/1263. Tehnični dialog je bil osredotočen na najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, ki jih je predvidela Irska, in na njihove temeljne predpostavke, pa tudi na predvideno izvajanje reform in naložb v odziv na glavne izzive, ugotovljene v okviru evropskega semestra, ter na skupne prednostne naloge Unije na področju pravičnega zelenega in digitalnega prehoda, socialne in gospodarske odpornosti, energetske varnosti ter izgradnje obrambnih zmogljivosti.

(12) Irska se je glede na informacije, ki jih je navedla v svojem načrtu, junija 2025 v skladu s členom 11(3) Uredbe (EU) 2024/1263 posvetovala s civilno družbo, socialnimi partnerji, regionalnimi organi in drugimi ustreznimi deležniki. Glede na informacije, ki jih je Irska navedla v svojem načrtu, je vlada gostila nacionalni ekonomski dialog, tj. letni dogodek, ki za deležnike pomeni forum za izmenjavo mnenj z vlado o gospodarskih in socialnih prednostnih nalogah. Razprave v okviru nacionalnega ekonomskega dialoga 2025 so bile povezane s temo srednjeročnega proračunskega načrtovanja v kontekstu obveznosti Irske na podlagi revidiranega fiskalnega okvira EU.

(13) Irski fiskalni svetovalni svet (IFAC) je podal mnenje o makroekonomski napovedi in makroekonomskih predpostavkah, na katerih temelji pot gibanja očiščenih odhodkov v načrtu. Načrt temelji na makroekonomskih napovedih, na katerih temelji nacionalni proračun za leto 2026, ki zajemajo obdobje 2025–2030 in jih je 26. septembra 2025 potrdil IFAC. IFAC je menil, da so bile napovedi „v razponu, ki ga je mogoče potrditi“.

(14) Vlada je načrt sprejela 19. decembra 2025 in ga 9. januarja 2026 predložila nacionalnemu parlamentu.

POVZETEK NAČRTA IN NJEGOVA OCENA S STRANI KOMISIJE

(15) Komisija je v skladu s členom 16 Uredbe (EU) 2024/1263 načrt iz januarja 2026 ocenila, kot sledi:

([7]) V skladu s členom 2 Uredbe 2024/1263 *„tehnične informacije‘ pomeni smernice, ki jih Komisija na zahtevo posreduje državam članicam, v katerih dolg državnega sektorja ne presega 60 % BDP in v katerih javnofinančni primanjkljaj ne presega 3 % BDP, preden države članice pripravijo svoje nacionalne srednjeročne fiskalno-strukturne načrte*“.

([8]) Glavni začetni pogoji in temeljne predpostavke so skladni z metodologijo, opisano v poročilu o spremljanju vzdržnosti dolga za leto 2023, ki ga je pripravila Komisija (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Temeljijo na jesenski napovedi Evropske komisije 2025 in njenem srednjeročnem podaljšanju do leta 2033, medtem ko so dolgoročna rast BDP in stroški staranja prebivalstva v skladu s skupnim poročilom Komisije in Sveta o staranju prebivalstva za leto 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([9]) https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/3b78cf93-fed7-419c-bb9a-ed6b74913733_en?filename=Commission_prior_guidance-2025-ireland_en.pdf.

Kontekst: makroekonomski in fiskalni položaj ter obeti

(16) Realni BDP na Irskem se je v letu 2024 povečal za 2,6 % zaradi rasti izvoza, predvsem v specifičnih sektorjih, v katerih prevladujejo multinacionalna podjetja. Glede na jesensko napoved Evropske komisije 2025 naj bi gospodarstvo v letu 2025 zraslo za 10,7 % zaradi močnega izvoza farmacevtskih izdelkov, kar delno odraža predhodno okrepljeno dejavnost pred pričakovanimi spremembami carinske politike ZDA. Spremenjeno domače povpraševanje, ki bolje odraža domačo gospodarsko aktivnost na Irskem, naj bi se povečalo za 3,4 %. V letu 2026 naj bi se realni BDP povečal za 0,2 %, pri čemer bo nanj negativno vplivalo zmanjševanje predhodne okrepljene dejavnosti v letu 2025, podpirali pa ga bosta rast izvoza storitev in domače povpraševanje. V letu 2027 naj bi se realni BDP povečal za 2,9 %, kar odraža pozitiven prispevek tako izvoza kot domačega povpraševanja. V obdobju, ki ga zajema napoved (tj. 2025–2027), naj bi se potencialna rast BDP na Irskem postopno zmanjšala s 4,5 % v letu 2025 na 3,5 % v letu 2027, predvsem zaradi nižjega prispevka dela. Stopnja brezposelnosti je v letu 2024 znašala 4,3 %. Glede na jesensko napoved Evropske komisije 2025 se ocenjuje, da je v letu 2025 znašala 4,6 %, v letih 2026 in 2027 pa naj bi znašala 4,7 %. Za inflacijo (deflator BDP) se ocenjuje, da se je zmanjšala s 4,5 % v letu 2024 na 2,1 % v letu 2025, ter naj bi dosegla 2,0 % v letu 2026 in 1,8 % v letu 2027.

(17) Kar zadeva javnofinančna gibanja, je presežek sektorja država Irske v letu 2024 znašal 4,0 % BDP. Glede na jesensko napoved Evropske komisije 2025 se ocenjuje, da je v letu 2025 znašal 1,5 % BDP, v letu 2026 pa naj bi se dodatno zmanjšal na 1,0 % BDP ter, ob predpostavki nespremenjenih politik, v letu 2027 na 0,8 %. V jesenski napovedi Evropske komisije 2025 je upoštevan predlog proračuna Irske za leto 2026, ki ga je vlada predlagala oktobra 2025 in ga je medtem sprejel nacionalni parlament. Dolg sektorja država je konec leta 2024 znašal 38,3 % BDP. Glede na jesensko napoved Evropske komisije 2025 naj bi se delež dolga konec leta 2025 zmanjšal na 33,1 % BDP. Konec leta 2026 naj bi se dodatno zmanjšal na 32,5 % BDP, konec leta 2027 pa na 31,3 %.

Najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov in glavne makroekonomske predpostavke v načrtu iz januarja 2026

(18) Načrt zajema obdobje 2026–2030 in določa fiskalno prilagoditev v štiriletnem obdobju.

(19) Načrt vključuje vse informacije, ki se zahtevajo v členu 13 Uredbe (EU) 2024/1263.

(20) Načrt vsebuje zavezo najvišjim stopnjam rasti očiščenih odhodkov, navedenim v spodnji tabeli 1, ki ustrezajo povprečni letni rasti očiščenih odhodkov v višini 6,7 % v letih 2026–2030.

Tabela 1: Najvišja rast očiščenih odhodkov in glavne predpostavke v načrtu Irske

	2026	2027	2028	2029	2030	Povprečje v obdobju veljavnosti načrta 2026–2030	Povprečje v prilagoditvenem obdobju 2026–2029
Rast očiščenih odhodkov (letna, v %)	6,6	6,0	7,6	6,7	6,4	6,7	6,7
Rast očiščenih odhodkov (kumulativna, od izhodiščnega leta 2024 (*), v %)	16,5	23,5	32,9	41,7	50,9	—	—
Potencialna rast BDP (v %)	1,0	4,6	3,6	3,6	3,6	3,3	3,2
Inflacija (rast deflatorja BDP) (v %)	2,0	2,1	2,2	2,2	2,3	2,2	2,1

Vir: srednjeročni fiskalno-strukturni načrt Irske (januar 2026) in izračuni Komisije.

(*) Kumulativne stopnje rasti so izračunane glede na izhodiščno leto 2024, tj. zadnje leto, za katero sta nacionalni statistični urad in Eurostat objavila javnofinančne podatke o realizaciji. Za leto 2025 je v načrtu predvidena 9,3-odstotna rast očiščenih odhodkov. Kumulativno stanje kontrolnega računa za prvo leto (2026) in naslednja leta načrta iz januarja 2026 bo vključevalo razliko med navedeno projekcijo in podatki o realizaciji za leto 2025.

(21) V načrtu je ocenjeno, da je stopnja rasti očiščenih odhodkov v letu 2025 znašala 9,3 %. Ta stopnja rasti je pomembna za opredelitev kumulativnih stopenj rasti očiščenih odhodkov za obdobje 2026–2030, prikazanih v tabeli 1, saj je izhodiščno leto načrta leto 2024, ki je zadnje leto, za katero sta nacionalni statistični urad in Eurostat objavila podatke o realizaciji. Če bi bili podatki o realizaciji za leto 2025, ki bodo na voljo spomladi 2026, v skladu s stopnjo rasti očiščenih odhodkov, ocenjeno v načrtu, bi to pomenilo, da bi Irska v primerjavi s Priporočilom Sveta z dne 21. januarja 2025 zabeležila letni odklon v višini 0,8 % BDP in kumulativni odklon v višini 0,5 % BDP (glej tabelo 2). Hkrati če delež javnega dolga v BDP v letu 2025 ne bi presegel referenčne vrednosti 60 % BDP, kot je navedeno v načrtu, Komisija ne bi pripravila poročila v skladu s členom 126(3) PDEU ([10]). Po navedbah organov je višjo rast očiščenih odhodkov v letu 2025 v primerjavi z oceno Komisije, objavljeno v mnenju Komisije o osnutku proračunskega načrta Irske za leto 2026, mogoče pojasniti z novejšo realizacijo ocenjene porabe v letu 2025, kot je objavljena v izdaji z revidiranimi ocenami za javne storitve za leto 2026.

Tabela 2: Rast očiščenih odhodkov v letu 2025

	Stopnja rasti očiščenih odhodkov, v %		Pričakovani odkloni glede na priporočilo iz januarja 2025, v % BDP
	2024	2025	2025
Najvišja stopnja rasti, letna (Priporočilo Sveta z dne 21. januarja 2025)	9,8 (*)	5,1	—
Najvišja stopnja rasti, kumulativna (Priporočilo Sveta z dne 21. januarja 2025)	—	15,4	—
Letna (jesenska napoved Evropske komisije 2025)	8,0	7,7	0,5
Kumulativna (jesenska napoved Evropske komisije 2025)	—	16,3	0,2
Letna (ocena v revidiranem načrtu iz januarja 2026)	7,9	9,3	0,8
Kumulativna (na podlagi ocene rasti očiščenih odhodkov v revidiranem načrtu iz januarja 2026)	—	17,9	0,5

Vir: jesenska napoved Evropske komisije 2025, srednjeročni fiskalno-strukturni načrt Irske (januar 2026) in izračuni služb Komisije.

(22) Najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, h katerim se je Irska zavezala v načrtu, naj bi po poročanju ob koncu štiriletnega prilagoditvenega obdobja (2029) privedle do primarnega strukturnega salda v višini 0,9 % BDP in 1,1 % BDP v letu 2030. To je višje od deleža primarnega strukturnega salda v BDP v letu 2029, ki bi na podlagi predpostavk Komisije zagotovil skladnost z zahtevami iz Uredbe (EU) 2024/1263 ([11]).

(23) V načrtu se predpostavlja, da se bo potencialna rast BDP povečala z 1 % v letu 2026 na 4,6 % v letu 2027 in od leta 2028 stabilizirala pri 3,6 %. Poleg tega se v načrtu pričakuje, da se bo stopnja rasti deflatorja BDP postopno povečala na 2,3 % v letu 2030, in sicer z 2,0 % v letu 2026.

([10]) V skladu s členom 2(2), drugi odstavek, Uredbe 1467/97 Komisija pripravi poročilo v skladu s členom 126(3) PDEU, kadar delež javnega dolga v BDP preseže referenčno vrednost, proračunski položaj ni blizu ravnovesja ali v presežku in kadar odkloni, zabeleženi na kontrolnem računu države članice, presegajo: (a) ali 0,3 odstotne točke BDP letno; (b) ali 0,6 odstotne točke BDP kumulativno.

(*) Stopnja rasti za leto 2024, ki je implicitna v kumulativni stopnji rasti.

([11]) V scenariju brez zaščitnega ukrepa za odpornost na primanjkljaj.

Posledice zavez glede očiščenih odhodkov v načrtu za saldo sektorja država

(24) Na podlagi najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov in predpostavk iz načrta bi se presežek sektorja država postopno zmanjšal z 1,5 % BDP v letu 2025 na 0,5 % BDP v letu 2029. V skladu z načrtom torej ob koncu prilagoditvenega obdobja leta 2029 ne bi bilo primanjkljaja sektorja država, ki bi presegal referenčno vrednost 3 % BDP. Poleg tega javnofinančni primanjkljaj v desetih letih po prilagoditvenem obdobju (tj. do leta 2039) ne bi presegel 3 % BDP. Najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, predlagane v načrtu, so torej na podlagi zavez politike in makroekonomskih predpostavk iz načrta skladne z zahtevo glede primanjkljaja iz člena 16(2) Uredbe (EU) 2024/1263.

Posledice zavez glede očiščenih odhodkov v načrtu za dolg sektorja država

(25) Če bi se uresničile najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, h katerim se je Irska zavezala v načrtu, in temeljne predpostavke, bi se dolg sektorja država v skladu z načrtom postopno zmanjšal s 33,0 % BDP v letu 2025 na 30,0 % BDP ob koncu prilagoditvenega obdobja (2029), kot je razvidno iz naslednje tabele. Po štiriletnem prilagoditvenem obdobju naj bi se delež dolga v srednjeročnem obdobju (tj. do leta 2039) še naprej zmanjševal in bil precej pod 60 % BDP ter do leta 2039 dosegel 23,7 % BDP. V skladu z načrtom bi torej dolg sektorja država srednjeročno ostal pod referenčno vrednostjo 60 % BDP iz Pogodbe. Najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, predlagane v načrtu, so torej na podlagi zavez politike in makroekonomskih predpostavk iz načrta skladne z zahtevo glede dolga iz člena 16(2) Uredbe (EU) 2024/1263.

Tabela 3: Gibanje dolga in salda sektorja država v načrtu Irske

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2039
Javni dolg (v % BDP)	38,3	33,0	32,4	31,5	30,7	30,0	28,8	23,7
Javnofinančni saldo (v % BDP)	4,0	1,5	0,8	1,0	0,7	0,5	0,5	- 0,8

Vir: srednjeročni fiskalno-strukturni načrt Irske (januar 2026).

Makroekonomske predpostavke v načrtu

(26) Načrt temelji na sklopu predpostavk, ki se razlikujejo od predpostavk, ki jih je Komisija posredovala Irski 19. decembra 2025. V načrtu so zlasti uporabljene različne predpostavke za osem spremenljivk, in sicer izhodiščno točko (primarni strukturni saldo v letu 2025), potencialno rast BDP, realno rast BDP in odpravo proizvodne vrzeli, rast deflatorja BDP, elastičnost prihodkov glede na nominalni potencialni BDP, prilagoditev stanj in tokov ter nominalne implicitne obrestne mere. Te razlike v predpostavkah je treba skrbno oceniti, zlasti ker je povprečna najvišja rast očiščenih odhodkov v načrtu višja od tiste, ki bi izhajala iz predpostavk Komisije. V nadaljevanju so navedene in ocenjene razlike v predpostavkah z najznatnejšim učinkom na zgornjo mejo povprečne rasti očiščenih odhodkov.

— V načrtu je predviden višji primarni strukturni saldo za leto 2025, in sicer presežek v višini 1,1 % BDP, medtem ko je bilo v jesenski napovedi Komisije 2025 pričakovano, da bo uravnotežen (pri 0 % BDP). Hkrati je ocenjeni nominalni saldo za leto 2025 v načrtu, tj. presežek v višini 1,5 % BDP, v skladu z jesensko napovedjo Komisije 2025. Ugodnejšo predpostavko o izhodiščni točki v načrtu v smislu primarnega strukturnega salda je mogoče pojasniti z zanašanjem načrta na nacionalni koncept proizvodne vrzeli, ki se razlikuje od skupno dogovorjene metodologije EU in implicira manjši ciklični prispevek. Medtem ko nacionalna ocena proizvodne vrzeli konceptualno odstopa od skupno dogovorjene metodologije EU, obstajajo jasni znaki, da je pozitivna proizvodna vrzel, ki izhaja iz skupno dogovorjene metodologije EU, prevelika. Pričakuje se, da je BDP Irske v letu 2025 zabeležil izjemno stopnjo rasti v višini več kot 10 %, delno zaradi močnega povečanja izvoza, povezanega s farmacevtskimi izdelki, potem ko je administracija ZDA napovedala višje carine ([12]). Ocene razpoložljivosti delovne sile na trgu dela in pritiskov na zmogljivosti v gospodarstvu ([13]) skupaj z zniževanjem domače inflacije ([14]) niso skladne z veliko pozitivno proizvodno vrzeljo. Poleg tega bi se ob upoštevanju primarnega strukturnega salda v letih 2024 (3,1 %) in 2026 (1,4 %) iz jesenske napovedi Komisije 2025 predpostavka iz načrta o strukturnem primarnem presežku v višini 1,1 % BDP v letu 2025 lahko štela za konservativno predpostavko. Zato se šteje, da je ta razlika v tej predpostavki ustrezno utemeljena. Obravnavana samostojno, zvišuje zgornjo mejo povprečne rasti očiščenih odhodkov v prilagoditvenem obdobju v primerjavi s predpostavkami Komisije.

— V načrtu je potencialna rast BDP v obdobju, ki ga zajema načrt, v primerjavi s predpostavkami Komisije v povprečju nižja za 0,5 odstotne točke. V skladu s tem načrt predvideva tudi nižjo realno rast BDP. V načrtu je predvideno, da bo proizvodna vrzel odpravljena do leta 2031, tj. eno leto prej kot v predpostavkah Komisije. Zato se šteje, da so te predpostavke preudarne in posledično ustrezno utemeljene. Skupaj prispevajo k nižji povprečni rasti očiščenih odhodkov v prilagoditvenem obdobju v načrtu kot v skladu s predpostavkami Komisije.

— V načrtu je predvideno, da bo rast deflatorja BDP v obdobju 2027–2030 v primerjavi s predpostavkami Komisije višja za 0,3 odstotne točke. Zdi se, da je razlika v napovedi rasti deflatorja BDP v letu 2027 (2,1 % v načrtu v primerjavi z 1,8 % v jesenski napovedi Komisije 2025) predvsem posledica višje stopnje rasti deflatorja za javno potrošnjo. To odraža predvsem novejše informacije o povzročiteljih stroškov zagotavljanja javnih storitev, vključno s pričakovanim številom zaposlenih in plačami, zaradi česar se javnofinančni odhodki za sredstva za zaposlene povečujejo bolj, kot je bilo predvideno v jesenski napovedi Komisije 2025. Šteje se, da je ta predpostavka ustrezno utemeljena. Za obdobje 2028–2030 je rast deflatorja BDP prav tako višja za 0,3 odstotne točke v primerjavi s predpostavkami Komisije in za 0,1 odstotne točke, kot bi se zahtevalo na podlagi skupnega okvira za oceno vzdržnosti dolga z uporabo posodobljene napovedi za leto 2027 v skladu z načrtom (tj. ob predpostavki linearne konvergence od stopnje rasti deflatorja iz načrta leta 2027 k tržnim inflacijskim pričakovanjem za leto 2036). V makroekonomski napovedi iz načrta je višja rast deflatorja BDP posledica trendov rasti deflatorja zasebne in javne potrošnje ter močne domače aktivnosti, ki se pričakuje v srednjeročnem obdobju. Na splošno predpostavke za obdobje 2028–2030 niso skladne s skupnim okvirom za oceno vzdržnosti dolga. Obravnavane samostojno, prispevajo k višji povprečni rasti očiščenih odhodkov v prilagoditvenem obdobju kot v skladu s predpostavkami Komisije.

— V načrtu se predvideva večja elastičnost prihodkov glede na nominalno potencialno rast BDP kot v predpostavkah Komisije. To odraža razlike v uporabljenih metodologijah. Predpostavke iz načrta temeljijo na pristopu od spodaj navzgor s podrobno oceno pričakovanega razvoja javnofinančnih prihodkov, srednjeročne projekcije Komisije pa predvidevajo enotno elastičnost prihodkov. Hkrati namerava vlada še naprej izvajati prenose v dva varčevalna sklada, vzpostavljena leta 2024 (Future Ireland Fund in Infrastructure, Climate and Nature Fund). To se odraža v večjih prilagoditvah stanj in tokov v načrtu kot v predpostavkah Komisije. Te predpostavke o prihodkih se skupaj štejejo za ustrezno utemeljene.

([12]) Irska je kot majhno odprto gospodarstvo z močnimi trgovinskimi in naložbenimi povezavami z ZDA zelo občutljiva na svetovne gospodarske razmere, zlasti na gibanja v gospodarstvu ZDA.

([13]) Razpoložljivost delovne sile na trgu dela, ki je široko merilo premajhne izkoriščenosti delovne sile, se je na Irskem v prvih treh četrtletjih leta 2025 povečala, kar kaže na umirjanje razmer na trgu dela. Izkoriščenost zmogljivosti v predelovalni industriji je v letu 2025 ostala na splošno stabilna, kar kaže, da se pritiski na zmogljivosti niso bistveno povečali.

([14]) Približek za to je storitvena inflacija po HICP, ki se je v letu 2025 upočasnila. Storitvena inflacija po HICP natančneje zajema domače cenovne pritiske kot deflator BDP, ki ga lahko izkrivlja dejavnost multinacionalnih podjetij na Irskem.

Preostale razlike (predpostavke o nominalni implicitni obrestni meri) nimajo znatnega učinka na zgornjo mejo povprečne rasti očiščenih odhodkov v primerjavi s predpostavkami Komisije.

V celoti gledano razlike v predpostavkah skupaj vodijo do teoretične zgornje meje povprečne rasti očiščenih odhodkov, ki je višja od tiste, ki bi bila potrebna za zagotovitev skladnosti z veljavnimi fiskalnimi pravili na podlagi predpostavk Komisije iz jeseni 2025. Na splošno skupni učinek previdnejših predpostavk in razlik v predpostavkah, ki se štejejo za ustrezno utemeljene, prevlada nad skupnim učinkom razlik v predpostavkah, ki niso skladne z okvirom za oceno vzdržnosti dolga. Poleg tega se Irska v svojem načrtu zavezuje poti gibanja očiščenih odhodkov, ki je nižja od te teoretične zgornje meje.

Ocena Komisije, v skladu s katero načrt izpolnjuje pravne zahteve, velja tudi, če se ne upošteva predpostavka iz načrta, da se bo primarni strukturni saldo leta 2030 povečal za 0,2 odstotne točke BDP, kar pomeni odstopanje od predpostavke nespremenjene fiskalne politike iz skupnega okvira za oceno vzdržnosti dolga (v skladu s katero primarni strukturni saldo ostane nespremenjen na svoji ravni v zadnjem letu prilagoditvenega obdobja, tj. letu 2029).

Komisija bo zgornjo oceno predpostavk iz načrta upoštevala pri prihodnjih ocenah skladnosti z najvišjimi stopnjami rasti očiščenih odhodkov.

Fiskalna strategija načrta

(27) V skladu z okvirno fiskalno strategijo v načrtu so zaveze glede očiščenih odhodkov skladne z nadaljnjim povečanjem javnofinančnih odhodkov, zlasti za zagotavljanje dodatnih javnih storitev za zadovoljevanje potreb hitro rastočega prebivalstva in znatno povečanje stopnje naložb javnega sektorja, in sicer na način, ki rast porabe tesneje usklajuje z gospodarsko rastjo in rastjo davčnih prihodkov v srednjeročnem in dolgoročnem obdobju. To bodo dopolnjevale strukturne reforme za zmanjšanje zamud in izboljšanje izvajanja velikih infrastrukturnih projektov, kot je opisano v akcijskem načrtu za pospeševanje infrastrukture. Da bi Irska oblikovala fiskalne blažilnike, namerava še naprej izvajati prenose v dva nosilca varčevanja, vzpostavljena leta 2024, navedena zgoraj. Čeprav v načrtu niso opisani nobeni ukrepi na strani prihodkov, naj bi nominalni saldo zaradi znatnega učinka nepričakovanih prihodkov od davka od dohodkov pravnih oseb v celotnem obdobju načrta ostal v presežku. Opredelitev ukrepov politike, ki naj bi bili sprejeti, se potrdi ali prilagodi in količinsko opredeli v letnih proračunih. Hkrati obstajajo tveganja za makroekonomski in fiskalni scenarij, na katerem temelji okvirna fiskalna strategija v načrtu, ki izhajajo iz visoke stopnje odprtosti irskega gospodarstva in njegove koncentracije v nekaj sektorjih, v katerih prevladujejo multinacionalna podjetja, zaradi česar je ranljivo za neugodne mednarodne dogodke, kot so spremembe trgovinske in davčne politike ZDA ali svetovnih davčnih pravil. Proračun Irske za leto 2026 določa ukrepe politike, s katerimi bo dosežena zaveza glede očiščenih odhodkov za leto 2026 ([15]).

Namere v zvezi z reformami in naložbami v načrtu v odziv na glavne izzive, ugotovljene v okviru evropskega semestra, ter za obravnavanje skupnih prednostnih nalog Unije

(28) V načrtu so opisane namere politike v zvezi z reformami in naložbami v odziv na glavne izzive, ugotovljene v okviru evropskega semestra, kot so določeni zlasti v specifičnih priporočilih za državo za leto 2025, in v skladu s prednostnimi nalogami iz sporočila Kompas za konkurenčnost za EU ([16]). V načrtu je opisanih 20 področij reform in naložb, od katerih jih 12 finančno podpira mehanizem za okrevanje in odpornost, 10 pa skladi kohezijske politike.

(29) Kar zadeva skupno prednostno nalogo pravičnega zelenega in digitalnega prehoda, vključno s podnebnimi cilji iz Uredbe Sveta (EU) 2021/1119, je v načrtu opisan dosleden sklop reform in naložb. Ukrepi v zvezi z vodo in odpadno vodo vključujejo projekte kritične infrastrukture in ukrepe, opisane v akcijskem načrtu za vodo iz leta 2024. Načrt se sklicuje na ukrepe za ravnanje z odpadki in spodbujanje krožnega gospodarstva, ki bodo določeni v prihodnjem akcijskem načrtu za odpadke za krožno gospodarstvo ter prihodnji vsevladni strategiji za krožno gospodarstvo za obdobje 2026–2028. Ukrepi, povezani s trajnostnim prometom, vključujejo ukrepe v okviru politike za goriva iz obnovljivih virov v prometu za obdobje 2025–2027 in projekte kapitalskih naložb v okviru nacionalnega razvojnega načrta. Ukrepi za namestitev javnih polnilnih mest za brezemisijska vozila so vključeni v nacionalni načrt za polnjenje električnih vozil v cestnem omrežju za obdobje 2024–2030 in ustrezne regionalne načrte.

([15]) Glej „Commission Opinion on the Draft Budgetary Plan of Ireland“ (Mnenje Komisije o osnutku proračunskega načrta Irske) z dne 25. novembra 2025, C(2025) 9059 final.

([16]) Glej sporočilo Komisije „A Competitiveness Compass for the EU“ (Kompas za konkurenčnost za EU) z dne 29. januarja 2025 (COM (2025) 30 final).

(30) Kar zadeva skupno prednostno nalogo socialne in gospodarske odpornosti, vključno z evropskim stebrom socialnih pravic, so v načrtu opisani ukrepi za povečanje ponudbe socialnih in cenovno dostopnih stanovanj z izvajanjem načrta za zagotavljanje stanovanj in gradnjo skupnosti za obdobje 2025–2030. Poleg tega ukrepi za odpravo omejitev zmogljivosti v sektorju stanovanjske gradnje vključujejo sedanjo reformo načrtovanja, večje naložbe v okviru posodobljenega nacionalnega razvojnega načrta, razširitev pristojnosti agencije za razvoj zemljišč (nekateri ukrepi so vključeni v načrt za okrevanje in odpornost Irske), uvedbo davka na zemljišča v stanovanjskih conah in reformo najemniškega sektorja. Ukrepi za podporo raziskavam in inovacijam vključujejo ukrepe iz strategije Impact 2030, za katero trenutno poteka strateški pregled za usmerjanje njenega prihodnjega izvajanja, skupaj z drugimi ukrepi iz akcijskega načrta za konkurenčnost in produktivnost. V zvezi z evropskim stebrom socialnih pravic so v načrtu opisani ukrepi za krepitev trga dela in socialne vključenosti invalidov in staršev samohranilcev. Ukrepi vključujejo ukrepe, opisane v nacionalni strategiji za človekove pravice invalidov za obdobje 2025–2030, subvencije, zagotovljene v okviru nacionalne sheme otroškega varstva, ter zavezo o uvedbi zgornje meje prispevkov za storitve predšolske vzgoje in otroškega varstva.

(31) Kar zadeva skupno prednostno nalogo energetske varnosti, so v načrtu opisani ukrepi za uvajanje obnovljivih virov energije, vključno s programom podpore za električno energijo iz obnovljivih virov, ustanovitvijo projektne skupine za zagotavljanje odobalne vetrne energije, ukrepi v prihodnjem okviru za energijo iz odobalnih obnovljivih virov energije in pripravo nacionalnega načrta za določena morska območja. V načrtu so opisani tudi ukrepi za izboljšanje prožnosti omrežja električne energije ter posodobitev in razširitev zmogljivosti za zmanjšanje omejitev z razvojem omrežnih priključkov s Severno Irsko in Francijo. V načrtu so nadalje opisane dodatne kapitalske naložbe v razvoj omrežja v obdobju 2026-2030. Ukrepi za energijsko učinkovitost vključujejo ukrepe, opisane v nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu ter podnebnih akcijskih načrtih.

(32) Kar zadeva skupno prednostno nalogo obrambnih zmogljivosti, so v načrtu opisani ukrepi za okrepitev skupnih odhodkov za obrambo in varnost ter pripravljenosti s posodobljenim podrobnim izvedbenim načrtom za obravnavo preostalih priporočil iz poročila komisije o obrambnih silah ter ukrepi za podporo zaposlovanju in zadržanju obrambnega osebja ter izboljšanje fizičnega delovnega okolja in opreme.

(33) Poleg tega so v načrtu opisani drugi ukrepi politike, ki presegajo skupne prednostne naloge EU, vključno s povečanjem stroškovne učinkovitosti zdravstvenega sistema z izvajanjem ukrepov za prihranke in produktivnost, vključenih v akcijske načrte projektne skupine za produktivnost in prihranke ter projektne skupine za vzdržnost na področju zdravil, nadaljnjo digitalizacijo zdravstvenih evidenc in informacijskih sistemov, razvojem boljše primarne in zunajbolnišnične oskrbe (nekateri ukrepi so vključeni v načrt za okrevanje in odpornost) ter prestrukturiranjem nacionalne zdravstvene službe v šest operativnih zdravstvenih regij. V načrtu so navedeni tudi ukrepi, ki izboljšujejo vzdržnost sklada socialnega zavarovanja in razširjajo pokojninsko zavarovanje. Čeprav niso omenjeni nedavni ukrepi za razširitev davčne osnove, so v načrtu poleg tega opisani predhodni ukrepi za pregled obsega in učinka davčnih izdatkov z objavo smernic za izboljšanje preglednosti davčnih izdatkov in poročanja o njih.

(34) Načrt zagotavlja informacije o doslednosti in po potrebi dopolnjevanju s skladi kohezijske politike ter načrtom za okrevanje in odpornost Irske. Načrt vključuje informacije o velikosti in ciljih različnih skladov kohezijske politike. Vključuje tudi tabelo, v kateri je opisano, katere strukturne reforme in prednostne naložbe bodo delno obravnavane z ukrepi, vključenimi v načrt za okrevanje in odpornost Irske, ali skladi kohezijske politike.

(35) Načrt vsebuje splošen pregled potreb Irske po javnih naložbah, povezanih s skupnimi prednostnimi nalogami Unije. Zneski javnih naložb temeljijo na posodobitvi nacionalnega razvojnega načrta iz leta 2025. Kar zadeva skupno prednostno nalogo pravičnega zelenega in digitalnega prehoda, načrt vsebuje splošen opis naložbenega kapitala, ki bo na voljo do leta 2030 za vodno infrastrukturo in infrastrukturo za odpadno vodo ter promet. Kar zadeva skupno prednostno nalogo socialne in gospodarske odpornosti, načrt vsebuje splošen opis naložbenega kapitala, ki bo na voljo do leta 2030 za stanovanja, ter stanovanjskih ciljev na podlagi ocene potreb. Kar zadeva skupno prednostno nalogo energetske varnosti, načrt vsebuje splošen opis naložbenega kapitala, ki bo na voljo do leta 2030 za energetsko in električno infrastrukturo. Kar zadeva skupno prednostno nalogo obrambnih zmogljivosti, načrt vključuje cilj za rast obrambnih odhodkov.

Zaključek ocene Komisije

(36) Na splošno Komisija meni, da načrt Irske iz januarja 2026 izpolnjuje zahteve iz Uredbe (EU) 2024/1263.

SPLOŠNI ZAKLJUČEK SVETA

(37) Svet pozdravlja srednjeročni fiskalno-strukturni načrt Irske in meni, da bi njegovo dosledno izvajanje prispevalo k zagotavljanju zdravih javnih financ in podpiranju vzdržnosti javnega dolga ter k trajnostni in vključujoči rasti.

(38) Svet je seznanjen z oceno načrta, ki jo je pripravila Komisija. Vendar jo ponovno poziva, naj svojo oceno načrtov predstavi v dokumentu, ki bo ločen od njenih priporočil za priporočila Sveta.

(39) Svet je seznanjen z oceno Komisije v zvezi s potjo gibanja očiščenih odhodkov in glavnimi makroekonomskimi predpostavkami v načrtu ter posledicami poti gibanja očiščenih odhodkov iz načrta za javnofinančni primanjkljaj in javni dolg. Obenem je seznanjen z oceno Komisije, da so makroekonomske in fiskalne predpostavke, ki se mestoma sicer razlikujejo od predpostavk Komisije, tudi zaradi upoštevanja posodobljenih makroekonomskih in fiskalnih podatkov, na splošno ustrezno utemeljene in podprte s trdnimi ekonomskimi argumenti. Seznanjen je tudi s splošno fiskalno strategijo načrta in tveganji za obete, ki bi lahko vplivala na uresničitev tako makroekonomskega scenarija in temeljnih predpostavk kot tudi poti gibanja očiščenih odhodkov iz načrta. Seznanjen je zlasti s tem, da irski organi dajejo prednost uporabi spremenjenih metrik za domače analize nacionalnega dohodka zaradi izkrivljanj, ki jih povzroča relativni obseg multinacionalnega sektorja na Irskem. Posledično na nominalni fiskalni položaj Irske vplivajo morebitni nepričakovani prihodki od davka od dohodkov pravnih oseb, ki so podobno izključeni v večini domačih fiskalnih ocen Irske. V skladu s tem je Svet seznanjen z vzpostavitvijo dveh varčevalnih instrumentov za oblikovanje fiskalnih blažilnikov; enega, ki se bo uporabljal za reševanje prihodnjih strukturnih izzivov, in enega, ki bo deloval na proticikličen način v primeru upada gospodarske ali fiskalne rasti ter pomagal pri uresničevanju podnebnih in okoljskih ciljev Irske. Zadovoljen je, ker je bil načrt predstavljen nacionalnemu parlamentu. Hkrati ugotavlja, da bi lahko bili odhodki za obrambo zaradi geopolitičnih tveganj pod pritiskom.

(40) Svet pričakuje, da bo Irska pripravljena po potrebi prilagoditi svojo fiskalno strategijo, da bi zagotovila uresničitev svoje poti gibanja očiščenih odhodkov. Odločen je pozorno spremljati ekonomska in fiskalna gibanja, vključno s tistimi, na katerih temelji scenarij iz načrta.

(41) Svet meni, da so potrebne nadaljnje razprave, da bi še pred naslednjim krogom fiskalnega nadzora dosegli skupni dogovor glede posledic skupnih stopenj rasti očiščenih odhodkov za letni nadzor.

(42) Svet je seznanjen z opisom potreb in namer, ki ga je v zvezi z reformami in naložbami v odziv na glavne izzive, ugotovljene v okviru evropskega semestra, pripravila Komisija, ter poudarja, kako pomembno je zagotoviti izvajanje teh reform in naložb. Na podlagi poročil, ki jih bo predložila Komisija, bo ocenil te reforme in naložbe ter spremljal njihovo izvajanje v okviru evropskega semestra.

(43) Svet z zanimanjem pričakuje letna poročila Irske o napredku, ki bodo vsebovala zlasti informacije o napredku pri izvajanju poti gibanja očiščenih odhodkov, kot jo je določil Svet, ter o izvajanju širših reform in naložb v okviru evropskega semestra –

(44) To priporočilo nadomešča Priporočilo z dne 21. januarja 2025. Vendar najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov za leto 2025 v letnem in kumulativnem smislu iz Priloge I k Priporočilu z dne 21. januarja 2025 ostajajo relevantne za ocenjevanje skladnosti do vključno leta 2025.

(45) Svet bi moral v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2024/1263 Irski priporočiti najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, h katerim se je zavezala v načrtu iz januarja 2026 –

PRIPOROČA, da Irska:

1. zagotovi, da rast očiščenih odhodkov ne preseže najvišjih vrednosti, določenih v Prilogi k temu priporočilu.

V Bruslju, 10. marca 2026

Za Svet

predsednik

M. KERAVNOS

PRILOGA

Najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov

(letne in kumulativne stopnje rasti v nominalnem smislu)

Irska

Leto		2026	2027	2028	2029	2030
Stopnje rasti (v %)	letne	6,6	6,0	7,6	6,7	6,4
	kumulativne (*)	16,5	23,5	32,9	41,7	50,9

(*) Kumulativne stopnje rasti se izračunajo glede na izhodiščno leto 2024. Kumulativne stopnje rasti se uporabljajo pri letnem naknadnem spremljanju skladnosti v kontrolnem računu.
Opomba: za leto 2025 sta najvišji letna in kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov, določeni v Priporočilu Sveta z dne 21. januarja 2025, še vedno relevantni in bosta predmet ocen skladnosti s strani Komisije na podlagi podatkov o realizaciji.